

T.C.
ULA TIRMA, DEN ZC L K VE HABERLE ME BAKANLI I
Sivil Havacılık Genel Müdürlü ü

Sayı : 29156034-402-E.15858

20.10.2017

Konu : Havacılık Muayeneleri, Sağlık Sertifika ve
Sağlık Muayene Rapor İşlemleri

GENELGE
UOD - 2017/8

1. Kapsam

Bu Genelge, Havacılık Sağlık Talimatı (SHT-MED) kapsamında havacılık muayenesi yapmak üzere yetkilendirilmiş Havacılık Tıp Merkezlerini (AeMCs), Uçuş Tabiplerini (AMEs), Yetkili Tabipleri ve havacılık muayenesine giren kişileri kapsar.

2. Amaç

Bu Genelgenin amacı SHT-MED kapsamında havacılık muayenesi yapmak üzere yetkilendirilmiş Havacılık Tıp Merkezlerinin (AeMCs), Uçuş Tabiplerinin (AMEs) ve Yetkili Tabiplerin yapacakları havacılık muayeneleri ile sağlık sertifika ve sağlık muayene raporu düzenleme iş ve işlemleri hakkında usul ve esasları belirlemektir.

3. İlk Havacılık Muayenesi ve İlk Sağlık Sertifika Düzenleme İşlemleri

- 1) Sınıf 1 ve Sınıf 2 Sağlık Sertifikası başvuru sahipleri AeMC'ler, LAPL Sağlık Sertifikası başvuru sahipleri AeMC, AME veya Yetkili Tabipler tarafından gerçekleştirilen ilk havacılık muayenesinden geçer.
- 2) "Havacılık Muayene, Sertifika ve Rapor Prosedüründe" (EK) belirtilen muayene kapsamaları doğrultusunda havacılık muayenesini gerçekleştirilir ve BYS uygulamasında bulunan zorunlu veri alanları doldurulur.
- 3) Yapılan muayenenin tıbbi standart evrak ve tetkikleri, 1178/2011 sayılı AB Komisyon Tüzüğü'ne kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri (AMC) ve yönlendirici notları (GM) getiren

2012/006/R sayılı EASA kararı ekinde yer alan formlara uygun olarak ve Genel Müdürlük web sayfasında yayınlanan, Bilgi Yönetim Sistemi (BYS) uygulamasında paylaşılan “İlk Sağlık Sertifikası Düzenleme İşlemi Başvuru ve Kontrol Formuna” göre düzenlenir.

4) “Elverişlilik” kararı verildiği takdirde, Sınıf 1 ve Sınıf 2 Sağlık Sertifikası başvuru sahipleri sağlık sertifika işlemlerinin yapılabilmesi için Genel Müdürlük web sayfasında yayınlanan ve BYS uygulamasında yer alan dilekçeyi havacılık muayenesinin tamamlandığı tarihte AeMC’ye teslim eder.

5) Havacılık muayenesinin tamamlandığı tarihten sonraki 6 ay içerisinde Genel Müdürlük “Hizmet Tarife Ödeme Sisteminden” (<https://takas.shgm.gov.tr>) sertifika ücretinin ödenmediği durumlarda sağlık sertifika işlemleri gerçekleştirilmez.

6) İlk sağlık sertifikası AMS tarafından düzenlenecek başvuru sahiplerinin (Sınıf 1 ve 2) sağlık sertifikaları, dilekçelerinde belirtilen adrese posta ile gönderilir. Dilekçede Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş kurum veya kuruluş adını belirterek “Kurum Temsilcisinin, ‘Sertifikamı’ elden almasında ve Kurum adresine postalanmasında sakınca yoktur” alanın imzalanması halinde ilgili kurum veya kuruluş başvuru sahibi adına işlemleri yürütebilir.

7) LAPL ilk sağlık muayenesi neticesinde “Elverişlilik” kararı verildiği takdirde, sağlık sertifikası AeMC, AME veya Yetkili Tabip tarafından düzenlenerek başvuru sahibine teslim edilir.

8) Düzenlenen evrak, Genel Müdürlük Bilgi Yönetim Sistemi (BYS) uygulaması üzerinden AMS’ye gönderildikten sonra havacılık muayenesini gerçekleştiren tarafından dosyalanır. İstenilmesi halinde birer nüsha “aslı gibidir” onaylı örnek başvuru sahibine teslim edilir.

9) “Elverişsizlik” kararı verildiği takdirde yapılan muayene BYS uygulamasına yüklenir, sağlık sertifikası işlemi yapılmaz ve AMS’ye bildirilir.

4. Periyodik Havacılık Muayeneleri ve Sağlık Sertifika Düzenleme İşlemleri

1) Genel Müdürlük tarafından ilk sağlık sertifikası düzenlenen veya EASA üyesi ve karşılıklı tanınma durumu olan devletlerin yetkili sağlık kuruluşu veya tabibinden sağlık sertifikası almış olan havacılık personeli, sağlık sertifika bitiş tarihi üzerinden 5 yıldan daha uzun bir süre geçmemiş ise periyodik havacılık muayenesine girebilir.

2) Sınıf 1 ve Sınıf 2 Sağlık Sertifikası sahipleri AeMC veya AME’lere, LAPL Sağlık Sertifikası sahipleri yetkili AeMC, AME veya Yetkili Tabiplere mevcut sağlık sertifikası ile müracaat ederek ilgili sağlık sertifikası sınıfına uygun periyodik havacılık muayenesinden (Temdit/Yenileme/Genişletilmiş Sağlık Muayenesi) geçer.

3) “Havacılık Muayene, Sertifika ve Rapor Prosedüründe” (EK) belirtilen muayene kapsamaları doğrultusunda AeMC, AME veya Yetkili Tabip tarafından BYS uygulamasında bulunan zorunlu veri alanları doldurulur.

4) Yapılan muayenenin tıbbi standart evrak ve tetkikleri, 1178/2011 sayılı AB Komisyon Tüzüğü'ne kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri (AMC) ve yönlendirici notları (GM) getiren 2012/006/R sayılı EASA kararı ekinde yer alan formlara uygun olarak ve Genel Müdürlük web sayfasında yayınlanan ve BYS uygulamasında yer alan "İlk Sağlık Sertifikası Düzenleme İşlemi Başvuru ve Kontrol Formuna" göre düzenlenir.

5) "Elverişlilik" kararı verildiği takdirde, sağlık sertifikası düzenlenerek başvuru sahibine verilir.

6) Düzenlenen evrak Genel Müdürlük Bilgi Yönetim Sistemi (BYS) uygulaması üzerinden AMS'ye gönderildikten sonra havacılık muayenesini gerçekleştiren tarafından dosyalanır. İstenilmesi halinde birer nüsha "aslı gibidir" onaylı örnek başvuru sahibine teslim edilir.

7) "Elverişsizlik" kararı verildiği takdirde yapılan muayene BYS uygulamasına yüklenir, sağlık sertifikası düzenlenmez ve AMS'ye bildirilir.

5. Kabin Ekibi ve Diğer Havacılık Personeli Muayenesi ve Raporlanması

1) Kabin ekibi temel eğitim sertifikası sahipleri ve adayları ile diğer havacılık personeli, muayene raporu almak için AeMC, AME veya Yetkili Tabiplerce havacılık muayenesinden geçer.

2) Yapılan muayene sonucu tıbbi standart evrak ve yapılan tetkikler Genel Müdürlük web sayfasında yayınlanan ve BYS uygulamasında yer alan "Muayene Raporu Düzenleme İşlemi Başvuru ve Kontrol Formuna" göre düzenlenir.

3) "Havacılık Muayene, Sertifika ve Rapor Prosedüründe" (EK) belirtilen muayene kapsamaları doğrultusunda havacılık muayenesini gerçekleştiren tarafından BYS uygulamasında bulunan zorunlu veri alanları doldurulur.

4) "Elverişlilik" kararı verildiği takdirde, sağlık muayene raporu başvuru sahibine verilir.

5) Düzenlenen evrak Genel Müdürlük Bilgi Yönetim Sistemi (BYS) uygulaması üzerinden Hava Sağlık Birimine (AMS) gönderildikten sonra havacılık muayenesini gerçekleştiren tarafından dosyalanır. İstenilmesi halinde birer nüsha "aslı gibidir" onaylı örnek başvuru sahibine teslim edilir.

6) "Elverişsizlik" kararı verildiği takdirde yapılan muayene BYS uygulamasına yüklenir, sağlık muayene raporu düzenlenmez ve AMS'ye bildirilir.

6. Havacılık Muayene Sevk, Konsültasyon ve İtiraz İşlemleri

- 1) Havacılık Muayene Sevk ve Konsültasyon işlemleri;
  - a) Her türlü kontrol muayenesine ihtiyaç duyulması,
  - b) AeMC’de zorunlu olmayan klinik branşları ilgilendiren hekim, muayene ve veya tetkik ihtiyaçlarının olması,
  - c) Hava aracı kazası geçirilmesi,
  - ç) Alkol, psikoaktif, toksikolojik inceleme yapılmasının istenilmesi vb. durumlarda AeMC’lere ve ilgili merkezlere BYS uygulaması üzerinden veya resmi yollarla yapılır.
- 2) AMS, AeMC, AME, Yetkili Tabip ve bünyesinde havacılık tıbbı eğitimi almış hekimler bulunduran havacılık işletmeleri tarafından BYS uygulaması üzerinden veya resmi yazı ile AeMC’lere sevk veya konsültasyon işlemi gerçekleştirilebilir.
- 3) Havacılık personeli ve adayları havacılık muayenesi bitirildikten sonraki iki ay içerisinde;
  - a) Havacılık muayenesine,
  - b) Elverişlilik veya elverişsizlik kararları ve ilgili sürelerine,
  - c) Sağlık sertifikasına veya sağlık muayene raporuna kısıtlama getirme veya kaldırma karar ve önerilerine itiraz edebilir.
- 4) İtiraz durumunda, havacılık personeli ve adaylarının itiraz muayenesi yaptırmak istediğini bildirir yazılı beyanı ile Genel Müdürlük web adresinde ilgili branşlar için belirtilen tetkik, tıbbi cihaz ve AME’lerin bulunduğu AeMC’lere başvurmaları halinde havacılık muayenesi başlatılır. Yazılı beyan bulunmaması halinde yapılan muayene ve tetkikler değerlendirmeye alınmaz.
- 5) Havacılık personeli ve adayları, itiraz sebebini destekler muayene raporu ve ilgili mevzuat maddesi ile AMS’ye karar verilmesi amacıyla Genel Müdürlük web sayfasında yayınlanan ve BYS uygulamasında yer alan “Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu Başvuru Formu” ile başvurur. AMS tarafından uygun bulunan başvurular yeni görüş alınmasını gerektiriyorsa Sivil Havacılık Sağlık Komisyonuna (SHSK) gönderilir. SHSK görüşü dikkate alınarak nihai AMS kararı verilir. SHSK görüşü alınmadan verilen AMS kararları hariç olmak üzere AMS kararlarına yeniden yapılan itirazların değerlendirilebilmesi için aynı yıl içerisinde yapılan itiraz sebebine uygun en az iki yetkili AeMC muayenesi, raporu ve kanaatinin bulunduğu dilekçe istenir.
- 6) İşlemler neticesinde AMS tarafından ya da yetkisi dâhilinde ise AeMC, AME veya Yetkili Tabip tarafından nihai karar verilir.

7. Diğer Hususlar

- 1) Acil tıbbi durumlar hariç olmak üzere aynı il sınırları içerisinde emsal bir seçenek bulunması halinde, havacılık personeli, sınıfına yönelik havacılık muayenesi başlamadan önce yetki verilen AeMC, AME ve Yetkili Tabipleri seçebilir ve benzer şekilde AeMC, AME ve Yetkili Tabipler havacılık personelini muayeneye kabul etmeyebilir.
- 2) Sağlık sertifikası veya sağlık muayene raporu olmayan havacılık personelinin veya BYS uygulamasında yeni muayene kaydı eklenmesine engel teşkil eden kayıt bulunan başvuru sahibinin muayene işlemleri başlatılmamalıdır. İstisnai olarak itiraz muayeneleri, ilk muayeneler, konsültasyon ve sevk durumlarında; kişinin sağlık sertifikası AMS, başka bir AeMC, AME veya Yetkili Tabipçe alınmışsa AMS, ilgili hekim ve merkezlerle irtibat sağlanarak ve teyit edilerek havacılık muayenesine başlanabilir. Geçici elverişsizlik var ise elverişsizlik süresince sadece kontrol muayeneleri yapılabilir, geçici elverişsizlik süresi sonunda yetkisi dâhilinde ise sertifika da düzenlenebilir.
- 3) “Operasyonel çoklu uçuş ekibi kısıtlaması (OML)” 1. sınıf sağlık sertifikasına sahip olan CPL, ATPL veya MPL sahibi pilotlara ve “Operasyonel emniyet pilotu kısıtlaması (OSL)” 2. sınıf sağlık sertifikasına sahip olan pilotlara uygulanabilen kısıtlamalardır. Öğrenci pilot ve adaylarının eğitimleri sırasında yalnız uçuş yapmaları gerektiği için OML kısıtlamalı 1. Sınıf ve OSL kısıtlamalı 2. Sınıf sağlık sertifikalarının öğrenci pilot ve adayları için düzenlenmesi uygun değildir. Ülkelerin ilgili otoritelerince düzenlenen sınıfına uygun lisansı bulunan pilotlar ile Devlet hava araçlarında görev yapıp emeklilik, istifa ya da sağlık sebebiyle ayrılan pilotların havacılık muayeneleri ilgili sınıfın ilk havacılık muayene kapsamına göre yapıp uçuşa uygunluk değerlendirmeleri ilgili sınıfın temdit / yenileme (periyodik) sağlık standartlarına göre yapılır, OML ya da OSL ile elverişlilik verilebilir.
- 4) SHT-MED Talimatının 12. Maddesinin 1. Fıkrasında geçen havacılık personeli ve adaylarının; AeMC’de veya SHT-MED Talimatının 13. Maddesine göre yetkilendirilen Yetkili Tabiplerce muayene olması durumunda “Havacılık Muayene, Sertifika ve Rapor Prosedüründe” (EK) belirtilen muayene kapsamı doğrultusunda AeMC veya Yetkili Tabip tarafından BYS uygulamasında bulunan zorunlu veri alanları doldurulur. Kabin ekibi muayenesinde olduğu gibi, çalışacakları iş çevresi göz önünde tutularak görev ve sorumluluklarına göre yapılan ilgili muayeneleri benzer şekilde BYS uygulamasına yüklenir, evrak havacılık muayenesini gerçekleştiren tarafından dosyalanır. “Elverişlilik” kararı verildiği takdirde, ilgili sağlık muayene raporu başvuru sahibine verilir. “Elverişsizlik” kararı verilirse yapılan muayene BYS uygulamasına yüklenir, sağlık muayene raporu düzenlenmez ve AMS’ye bildirilir.
- 5) Hava trafik kontrolörleri ve adayları ICAO Ek 1 kapsamında Sınıf 3 havacılık muayenesinden geçerler ve ICAO Ek 1 Bölüm 6 ve ICAO Doc. 8984 Sınıf 3 sağlık gerekliliklerine göre değerlendirilirler.

6) Mevcut havacılık muayene formları, sağlık sertifikaları (dış yüzde yer alan sadece “ve JAR FCL3” ifadesinin üzeri çizilerek) ve raporları 01.11.2017 tarihine kadar kullanılabilir, bu şekilde verilen sertifika ve raporlar bitiş tarihlerine kadar geçerlidir.

7) AeMC, AME ve Yetkili Tabip listesine ve irtibat bilgilerine, Genel Müdürlüğümüz <http://web.shgm.gov.tr/tr/preview/4772-hava-saglik-birimi-ams-aeromedical-section> internet adresinden ulaşılabilir.

8) Bu Genelge hükümlerine aykırı davranışlarda bulunan gerçek ve tüzel kişiler hakkında ayrıca 2920 Sayılı Kanun’un 143’üncü Maddesi ve/veya SHY-İPC gereğince gerekli idari para cezası uygulanır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini önemle rica ederim.

 e-imzalıdır

Bahri KESİCİ
Genel Müdür V.

Ek : Havacılık Muayene Sertifika ve Rapor Prosedürü (13 sayfa)

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gere i bu belge elektronik imza ile imzalanmı tır.

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:128/A 06570 Maltepe / ANKARA
Telefon Nu.: (0 312) 203 60 00, Belgegeçer Nu.: (0 312) 212 46 84
Kep Adresi: shgm.gelen@hs01.kep.tr nternet adresi: www.shgm.gov.tr

Bilgi için:Gökhan ÇINAR
Havacılık Uzman Yrd.